

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578. e-mail: cncd@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 408
din 16.06.2008

Dosar nr.: 812/2007

Petiția nr.: 18293 din data 06.12.2007

I.1 Petent: A A , B S

P I controlri financiari în cadrul Direcției de control financiar ulterior Teleorman, cu domiciliul ales în

I.2 Reclamat: Curtea de Conturi a României, cu sediul în str. Lev Tolstoi, nr.22-24, sector 1, București

Obiect: Tratament diferențiat între controlorii financiari care își desfășoară activitatea în camerele județene și cei de la Camera de Conturi a Municipiului București și cei din aparatul central al Curții de Conturi a României

II. Obiectul sesizării

Tratament diferențiat între controlorii financiari aparținând aceluiași sistem în legătură cu coeficienții de multiplicare cu care a fost înmulțită valoarea de referință sectorială pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare a controlorilor financiare în perioada 2000- 2007, în speță prin tratamentul diferențiat între controlorii financiari care își desfășoară activitatea în camerele județene și cei de la Camera de Conturi a Municipiului București și cei din aparatul central al Curții de Conturi a României

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții se consideră discriminați deoarece susțin că tratamentul este diferențiat între controlorii financiari aparținând aceluiași sistem în legătură cu coeficienții de multiplicare cu care a fost înmulțită valoarea de referință sectorială pentru stabilirea cuantumului indemnizației a controlorilor financiari în perioada 2000-2007.

Petenții susțin ca există un tratament diferențiat, creat prin actele normative care reglementează salarizarea controlorilor financiari în această perioadă, respectiv OUG 160/2000, Legea nr. 233/2006 și OG 27/2006, prin stabilirea diferențiată, respectiv mai mică, a mărimii coeficienților de multiplicare pentru

controlorii financiari din cadrul Camerei de Conturi Județene Brăila și din celelalte camere județene, față de controlorii financiari din cadrul Camerei de Conturi a Municipiului București și față de controlorii financiari din cadrul aparatului central al Curții de Conturi a României.

Petenții arată că deși ocupă aceleași funcții și au aceleași atribuții, deși își desfășoară activitatea în cadrul aceleași instituții, nivelul de salarizare a fost și este redus ca urmare aplicării unor coeficienți de multiplicare mai mici decât cei aplicați colegilor din aparatul central și de la Camera de Conturi a Municipiului București.

IV. Procedura de citare

În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților, prin adresa cu nr.2093, din 31.01.2008 au fost citați petenții. Prin adresa nr.2092 din 31.01.2008 a fost citată Curtea de Conturi a României, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul din data de 06.03.2008.

Prin citații s-a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probă referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

La termenul fixat nu s-au prezentat părțile.

V. Susținerile părților

1. Petenții se consideră discriminați deoarece susțin că tratamentul este diferențiat între controlorii financiari aparținând aceluiași sistem în legătură cu coeficienții de multiplicare cu care a fost înmulțită valoarea de referință sectorială pentru stabilirea cuantumului indemnizației a controlorilor financiari în perioada 2000-2007.

1.2 Petenții susțin că există un tratament diferențiat creat prin actele normative care reglementează salarizarea controlorilor financiari în această perioadă, respectiv OUG 160/2000, Legea nr. 233/2006 și OG 27/2006, prin stabilirea diferențiată, respectiv mai mică a mărimii coeficienților de multiplicare pentru controlorii financiari din cadrul Camerei de Conturi Județene Brăila și din celelalte camere județene, față de controlorii financiari din cadrul Camerei de Conturi a Municipiului București și față de controlorii financiari din cadrul aparatului central al Curții de Conturi a României.

1.3 Petenții arată că deși ocupă aceleași funcții și au aceleași atribuții, deși își desfășoară activitatea în cadrul aceleași instituții, nivelul de salarizare a fost și este redus ca urmare aplicării unor coeficienți de multiplicare mai mici decât cei aplicați colegilor din aparatul central și de la Camera de Conturi a Municipiului București. Prevalarea Curții de Conturi a României de faptul că acești coeficienți au fost stabiliți în mod diferențiat de autoritatea legiuitoare, fiind un atribut exclusiv al acesteia este parțial adevărată. Potrivit prevederilor art. 1 din Regulamentul aprobat prin HG 1226 /2006, Curtea de Conturi a României, ca autoritate administrativ autonomă, are dreptul să inițieze proiecte de acte normative conform atribuțiilor și domeniului ei de activitate.

Curtea de Conturi a României nu a răspuns solicitării Colegiului director de a formula un punct de vedere.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, petenții reclamă tratamentul diferențiat aplicat între controlorii financiari aparținând aceluiași sistem în legătură cu coeficienții de multiplicare cu care a fost înmulțită valoarea de referință sectorială pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare a controlorilor financiare în perioada 2000-2007, în speță prin tratamentul diferențiat între controlorii financiari care își desfășoară activitatea în camerele județene și cei de la Camera de Conturi Municipiului București și cei din aparatul central al Curții de Conturi a României

În drept, analizând faptele reținute în acest caz, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare

trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

În reținerea petiției deduse soluționării, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu analizează modul de stabilire sui generis prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii profesionale în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul profesional al unei categorii. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, care a dat naștere sau nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei/petentilor, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 trebuie constatată o deosebire, excludere, restricție sau preferință. Sub aspectul circumstanței concretizate într-un tratament diferit, care întrunește elementul constitutiv al art.2 alin.1, și care față de obiectul dedus soluționării trebuie să fie materializat, Colegiul director reține că este supus analizei efectul creat prin coeficienții de multiplicare cu care a fost înmulțită valoarea de referință sectorială pentru stabilirea cuantumului indemnizației lunare a controlorilor financiare în perioada 2000-2007, în speță prin tratamentul diferențiat între controlorii financiar care își desfășoară

activitatea în camerele județene și cei de la Camera de Conturi a Municipiului București și cei din aparatul central al Curții de Conturi a României

Potrivit definiției discriminării, tratamentul diferit trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit datorită unui criteriu.

Subsecvent reținerii unei împrejurări generice de tratament diferit, Colegiul Director se raportează la obiectul petiției pentru a analiza dacă ne situăm în câmpul unor categorii de persoane plasate în situații analoage sau comparabile. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în analiza raportului de analogie sau comparabilitate a unor categorii profesionale a apreciat asemănările sau diferențele ce decurg din statutul profesiilor, condițiile de intrare în profesie, natura funcțiilor îndeplinite, modul de exercitare a funcțiilor respective, etc. (vezi cauza VAN DER MUSSELE v. BELGIUM, *Application no. 8919/80*, JUDGMENT, 23 November 1983, parag. 46) În același sens, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în aprecierea raportului de analogie a unor categorii profesionale a analizat modalitatea de organizare, admitere în profesie, definitivare, mandat, corpul de drepturi și obligații, sfera diferită a activităților desfășurate, tangența cu diferitele ramuri de drept, etc. (vezi CNCD, Hotărârea nr. 334 din 08.10.2007, Hotărârea nr. 333 din 08.10.2007, Hotărârea nr. 249 din 27.08.2007)

Colegiul Director, din analiza dispozițiilor legale ce reglementează activitatea categoriilor de personal indicate de petenți, constată că cele două categorii de angajații ai Curții de Conturi, controlorii financiari care își desfășoară activitatea în camerele județene și cei de la Camera de Conturi a Municipiului București și cei din aparatul central al Curții de Conturi a României nu se află în situații comparabile făcând parte din structuri diferite care desfășoară activități diferite.

Fata de aceste aspecte, Colegiul Director, din analiza dispozițiilor legale ce reglementează activitatea categoriilor de personal indicate de petenți, constată că încadrarea diferită a celor două categorii de controlori financiari este generată de atribuțiile diferite a acestora.

În acest sens, Colegiul Director este de opinie că nu se poate reține întrunirea elementului de analogie sau de comparabilitate între categoriile de persoane care sunt invocate în obiectul petiției deduse soluționării. Colegiul Director constată că în ceea ce privește categoriile de controlori financiari de la nivel județean și cei de la nivel central există diferențiere

Raportat la elementele constitutive ale discriminării prevăzute de art. 2 din O.G. nr.137/2000, din probele aflate la dosar incidente obiectului petiției, nu se poate reține un criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul sau cauza determinantă în aplicarea

tratamentului ipotetic diferit. Colegiul Director reține că, art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresse verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Raportat însă la elementele particulare ale petiției deduse soluționării, Colegiul Director, din probele aflate la dosar este în imposibilitate de a reține un alt criteriu care a constituit mobilul tratamentului diferit aplicat. Sintagma „orice alt criteriu” trebuie interpretată în sensul existenței unui criteriu care este concretizat, materializat în fapt și care constituie mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu, care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

Or, în petiția dedusă soluționării, Colegiul Director reține că reglementările legale incidente sunt circumscrise unor condiții care ating un grad de justificare obiectivă și rezonabilă, date de diferențierea de atribuții a categoriilor indicate. Colegiul Director se raliază statuării Curții Constituționale prin care „Legiuitorul este în drept, în considerarea unor situații deosebite, să adopte, prin legi speciale, reglementări diferite pentru anumite categorii socio-profesionale. Tratamentul juridic diferit, instituit pentru anumite categorii socio-profesionale, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări, în sensul interzis de art. 16 alin. (1) din Constituție, ci se justifică, obiectiv și rezonabil, prin situația diferită în care se afla acele categorii de cetățeni”.

În acest sens, raportându-ne la petiția dedusă soluționării, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite.** (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite.** De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție.** (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea

recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte, potrivit art. 20 alin.8 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC-Membru

COMȘA CORINA NICOLETA - Membru

ISTVAN HALLER – Membru

IONITĂ GHEORGHE – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA-Membru

VASILE MONICA- Membru

Data redactării 07.07.2008

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și **Legii 554/2004** a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

